

Nr 289.

Av herr **Gabrielsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för ernående av ökad avsättning av inhemska skogsprodukter m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 189 angående anslag för ernående av ökad avsättning av inhemska skogsprodukter m. m. framhålles, att 1931 års skogssakkunniga föreslagit, att de för vedeldning vid statliga värmeanläggningar uppkommande merkostnaderna under nästkommande budgetår skulle täckas av ett för ändamålet särskilt anvisat anslag, samt att dessa merkostnader av nämnda sakkunniga beräknats till 300,000 kronor. Av budgettekniska skäl finner Kungl. Maj:t anordningen mindre lämplig och förordar, att samtliga bränsleutgifter skola avföras å vederbörligt bränsleanslag.

Med anledning av detta Kungl. Maj:ts förslag må anföras följande.

Vid de allmänna läroverken förbrukas ej mindre än cirka 9,000 ton koks per år eller 36 procent av den koksmängd, som av vedeldningssakkunniga beräknats ersättningsbar med vedbränsle vid statens värmeanläggningar. Ett läroverks bränslekostnad bestrides av ljus- och vedkassan, som erhåller sina inkomster huvudsakligast från elevernas terminsavgifter. Om ej särskilt anslag för med vedeldning förbundna merkostnader kommer att anvisas, torde endast i undantagsfall koksbränslet kunna komma att utbytas inom denna för vedeldningsfrågan betydelsefulla grupp av statsanläggningar.

Särskilda statsanslag för bränsle saknas även vid de affärsdrivande verken. Eventuella merkostnader för vedeldning komma att öka verkens driftskostnader och beskära deras vinst för det fall, särskilt anslag ej finnes tillgängligt för merkostnadernas täckande.

I viss mån likartade torde förhållandena bli för arméns, marinens och flygvapnets fabriker, verkstäder och varv, där bränslekostnaden likaledes inbegripes i omkostnaderna.

Även för sådana statens anläggningar, vid vilka bränslekostnaden upptages å särskilt reservationsanslag, skulle ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag framkalla menliga rubbningar i de ekonomiska förhållandena. Inom denna grupp falla exempelvis karolinska mediko-kirurgiska institutet (VIII E 21 och 23 i statsliggaren), tekniska högskolan (VIII F 4) och Chalmers tekniska institut (VIII F 15). En ej av annat anslag täckt merutgift för bränsle kan beskära möjligheten att på beräknat sätt tillgodose andra krav. Reservationsanslag av likartad beskaffenhet äro bland annat följande: VIII E 52; VIII I 58; VIII J 1; VIII L 2; IX G 2; IX G 5; IX M 2.

Å obetecknade anslag utgår vidare bränsle till universiteten i Uppsala (VIII E 2) och Lund (VIII E 10), lantbruksinstitutet vid Ultuna (IX D 4), lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp (IX D 5), navigations-skolorna (X B 10) m. fl. Rättighet synes här föreligga att använda besparing, uppkommen å viss utgiftspost, för täckandet av brist å annan i staten upptagen och ej till avlöning avsedd post, varför en utökning av bränslekostnaden i överensstämmelse med propositionen minskar till förfogande ställda medel. Dylika obetecknade anslag återfinnas bland annat under VIII H 2; VIII I 52; VIII I 55; VIII I 61; VIII J 17; IX D 24; IX D 27; IX D 28; IX D 29; IX G 3; IX G 12.

Likartad rättighet att å en post göra minskning samt å en annan ökning, endast anslagsposternas sammanlagda summa icke överskrider, synes vara knuten även till vissa *förslagsanslag*, som bland annat även avse bränslekostnader. Som exempel kunna anföras VIII E 28 (tandläkarinstitutets verksamhet), IX C 3 (centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet), IX K 1 (skogshögskolan). Förslagsanslag av samma karaktär äro bland annat följande: IX C 4; IX C 9; IX C 10; IX D 1; IX E 1; IX K 3.

Av det sagda framgår att, för den händelse Kungl. Maj:ts förslag om merkostnadernas avförande på vederbörligt bränsleanslag bifalles, vedeldningen vid ett flertal anläggningar ej torde bli genomförbar. I vissa fall komma erforderliga statsmedel för merkostnadernas täckande att saknas, i andra bli de ekonomiska förhållandena för många institutioner så menligt påverkade av vedeldningen, att dennas införande försvåras.

Under återopande av vad sålunda anförts får jag därför hemställa,

att riksdagen måtte, för täckande av genom vedeldning vid statens värmeanläggningar uppkommande merkostnader, i överensstämmelse med skogssakkunnigas förslag för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra reservationsanslag av 300,000 kronor.

Stockholm den 18 mars 1933.

Nils Gabrielsson.